

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Mevrouw C. Helder, minister voor Langdurige zorg
en Sport
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Verzonden per email aan: MinisterLZS@minvws.nl

DATUM

8 maart 2022

KENMERK

B20220308MKo

BETREFT

Problemen GHZ

BIJLAGEN

1

CONTACT

Frank Bluiminck

TELEFOON

0652473546

E-MAIL

fbluiminck@vgn.nl

Geachte mevrouw Helder,

De VGN hecht sterk aan een toekomstbestendige gehandicaptenzorg. In onze [Visie2030: een betekenisvol eigen leven, gewoon meedoen](#) hebben we daarvoor uitgangspunten geformuleerd. Mede op basis van deze visie hebben we recent met ZN een landelijk [akkoord 2022-2026](#) gesloten, met daarin een 5 tal kanslijnen. Onze visie en dit akkoord bieden aangrijpingspunten voor wenselijke vernieuwing. Graag zouden we hierbij met u als Minister voor langdurige zorg en sport samenwerken.

Morgen, 9 maart 2022 voert u met ons een gesprek over uw inzet voor de gehandicaptenzorg. Op de agenda staan dan thema's als de toekomst-agenda, de positie van mensen met een LVB, de complexe zorg, overheveling behandeling en de arbeidsmarkt.

De VGN maakt zich zorgen of er wel voldoende inzet wordt gepleegd op de bovengenoemde onderwerpen. Er is morgen weinig tijd voor het overleg, daarom kiezen we ervoor om u vooraf ook schriftelijk te informeren. We delen deze brief met onze leden en stakeholders.

De arbeidsmarkt in de GHZ knelt, vooral bij de complexe zorg

We merken de afgelopen jaren dat het steeds moeilijker wordt om voldoende personeel te vinden en te behouden. Het aantal vacatures is sterk toegenomen, waarbij met name de langdurige vacatures ons zorgen baren. Er wordt er steeds meer agressie en werkdruk ervaren en het ziekteverzuim loopt fors op. We zien dat een dienstverband voor steeds minder mensen aantrekkelijk wordt en dat juist aan de onder- en middenkant van ons loongebouw de salarissen achterlopen bij die in de V en V sector.

Het bovenstaande baart ons zorgen want voor een goede gehandicaptenzorg is de kwaliteit van de medewerkers cruciaal. Mensen hebben tijd nodig om het vak te leren en continuïteit in zorgrelaties is voor onze cliënten heel belangrijk.

Bezoekadres

Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

Postadres

Postbus 413
3500 AK Utrecht

T 030 273 93 00

E info@vgn.nl

vgn.nl

In de bijgaande facsheet vindt u een overzicht van relevante kengetallen. De belangrijkste ervan:

- Ziekteverzuim: 9,19%, dat is 22% hoger dan vorig jaar
- Werkdruk is toegenomen: 54%
- Openstaande vacatures: 7330, wv 2072 langer dan 3 maanden

Wat kan hieraan gedaan worden? Wat ons betreft is het noodzakelijk dat de loonkloof met de publieke sector en de marktsector die vorig jaar door de SER is vastgesteld in het advies "[Aan de slag voor de zorg](#)" wordt gedicht. Per januari 2022 is door het kabinet een eerste stap gezet; wat ons betreft zijn hier nog vier jaarlijkse stappen van € 90 tot € 150 mln noodzakelijk totdat het doel is bereikt.

Daarnaast is het belangrijk dat erkend wordt dat, juist in de meest complexe zorg, de arbeidsmarkt het meest knellend is. De bekostigingswijze voor deze zorg is verouderd en moet snel worden aangepast. Deze problematiek is niet nieuw, hij is uitvoerig onderzocht, maar uw voorganger heeft hierin geen stap willen zetten. We hopen dat u deze knoop wel doorhakt. Met een aangepaste bekostiging kan de hoge werkdruk worden teruggedrongen en zal het verzuim weer kunnen dalen.

We verzoeken u om:

- Meer geld ter beschikking te stellen voor de arbeidsvoorwaarden.
- Snel de zorgprofielen voor de complexe zorg aan te passen.

Mensen met een licht verstandelijke beperking doen onvoldoende mee

Uit studies van onder meer het Sociaal Cultureel Planbureau blijkt dat deze groep meer dan een miljoen mensen omvat, die in toenemende mate problemen ervaren in onze steeds ingewikkelder wordende samenleving. Deze problemen doen zich voor op domeinen als werken, leren, wonen en meedoen. Naarmate de samenleving er beter in slaagt deze problemen te voorkomen, is er een minder groot beroep nodig op professionele zorg.

In de VWS-toekomstagenda vinden we een eerste begin van een aanpak voor het zorgdomein, maar gezien de omvang en urgentie van dit vraagstuk is volgens ons een veel breder plan met meer ambitie vereist. Een dergelijk plan kan helpen om het (toekomstige) beroep op professionele zorg te verminderen.

De vorige minister heeft onvoldoende werk gemaakt van opvolging van het sterke IBO rapport LVB uit 2019, er is nog steeds geen interdepartementale aanpak en er is geen goede samenwerking met gemeenten die een zeer belangrijke rol hebben bij de inclusie van mensen met een LVB. We lezen in het Coalitieakkoord positieve voorstellen rond onderwijs, werk, wonen en inkomen, maar het ontbreekt aan een samenhangende aanpak.

We verzoeken u om:

- Het voortouw te nemen voor een interdepartementale aanpak met uw collega's van onderwijs, participatie, wonen en binnenlandse zaken.

Overheveling van behandeling van de Wlz naar de Zvw is geen goed idee

De VGN vindt de voorgenomen overheveling van behandeling naar de Zvw zeer zorgelijk. Het karakter van behandeling in de langdurige GHZ past niet bij hoe de Zvw is opgezet. Behandeling in de GHZ binnen de Wlz is gericht op kwaliteit van bestaan en heeft vaak een levenslang, levensbreed en langdurend karakter. Daarbij is behandeling een combinatie van behandeling en begeleiding en wordt het multidisciplinair/interdisciplinair vormgegeven.

Vooraf voor mensen met een complexe zorgvraag, zoals mensen met een VG7, is een orthopedagogisch behandelklimaat een essentiële voorwaarde om de problematiek te kunnen verbeteren. Maar ook bij kinderen die gebruik maken van een kinderdagcentrum is een integrale aanpak, met bijvoorbeeld fysiotherapie en logopedie, noodzakelijk. Als alle behandeling wordt overgeheveld naar de Zvw, komen er nieuwe schotten in deze zorg die de integraliteit bedreigen en de administratieve lasten doen toenemen. 's HeerenLoo bestuurder Ageeth Ouwehand beschreef dit recent goed in [Zorgvisie](#).

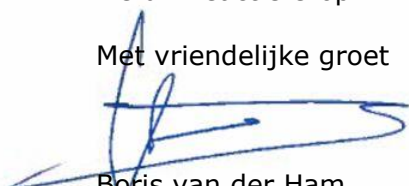
We lezen in de planningsbrief die u op 4 maart naar de Kamer stuurde dat er werkgroepen komen die de komende maanden de verschillende onderdelen van behandeling verder gaan uitwerken naar gevolgen en risico's. Wij laten graag in deze werkgroepen zien welke negatieve gevolgen voor de kwaliteit van zorg uw voornemens hebben. Mocht u de voornemens toch willen doorzetten, dan zal de VGN zich beraden op actie.

Wij verzoeken u om:

- Deze maatregel voor de GHZ niet in te voeren als blijkt dat de gevolgen ervan negatief voor de kwaliteit van zorg zijn.

Graag lichten wij morgen de bovenstaande punten nader toe en vernemen we uw reactie erop.

Met vriendelijke groet

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Boris van der Ham', is written over a horizontal line.

Boris van der Ham
Voorzitter

Bijlage

Factsheet arbeidsmarkt gehandicaptenzorg